

Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Dergisi
Journal of Muallim Rifat Faculty of Education

ISSN: 2667-5234

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Bulunan Geçici İlgi Merkezlerinin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Durumlarının İncelenmesi*

Bülent ÖZER**

Makale Bilgisi	ÖZET
<i>Geliş Tarihi:</i> 16.06.2023	<p>Bu çalışma, ilköğretim bünyesindeki anasınıfları ve bağımsız anaokullarında oluşturulan geçici ilgi merkezlerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda durumlarını belirlemek ve yıl içinde oluşturdukları geçici ilgi merkezlerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Nitel desende yapılan bu araştırmanın çalışma grubu, İstanbul'un Büyükçekmece ilçesindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ilköğretim bünyesindeki on beş anasınıfı ve on altı bağımsız anaokullarında görev yapan yüz kırk iki öğretmenden oluşmaktadır. Verileri elde etmek amacıyla yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma ile ilgili veriler toplanırken betimsel tarama modeli kullanılmış ve veriler analiz edilerek temalar oluşturulmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; fiziksel alan yeterliği bulunan sınıflarda geçici ilgi merkezi oluşturulma sayısı daha fazladır. Geçici ilgi merkezleri üç ile beş günlük zaman aralığında sınıfta kalırken öğretmenler geçici ilgi merkezlerini grup katılımına uygun olarak hem öğrencilerin aktif katılımını hem de görsel açıdan farkındalık yaratacak şekilde hazırlamaktadırlar. Öğretmenler fiziksel alan yetersizliği ve malzeme temini konularında sorunlar yaşasalar da geçici ilgi merkezleri oluşturdukları görülmüştür.</p> <p>Anahtar Sözcükler: Okul Öncesi Öğretmenleri, Geçici İlgi Merkezi, Okul Öncesi Kurumları</p>
<i>Düzeltilme Tarihi:</i> 02.07.2023	
<i>Kabul Tarihi:</i> 03.07.2023	
<i>Basım Tarihi:</i> 21.07.2023	

Investigation of the Situation of Temporary Interest Centers in Pre-School Education Institutions Based on Teachers' Opinions

Article Info	ABSTRACT
<i>Received:</i> 16.06.2023	<p>This study was carried out in order to determine the status of temporary interest centers established in kindergartens and independent kindergartens in primary education, in line with the opinions of teachers, and to determine the temporary interest centers they created during the year. The study group of this qualitative study consists of one hundred and forty-two teachers who work in fifteen kindergartens and sixteen independent kindergartens in the state primary education affiliated to the Ministry of National Education in the Büyükçekmece district of Istanbul. A structured interview form was used to obtain the data. While collecting data about the research, descriptive scanning model was used and themes were created by analyzing the data. According to the results of the research; In classrooms with physical space sufficiency, the number of temporary attention centers is higher. While the temporary attention centers stay in the classroom for three to five days, the teachers prepare the temporary interest centers in accordance with the group participation in a way that will create both the active participation of the students and visual awareness. Although the teachers had problems with the lack of physical space and material supply, it was seen that they created temporary centers of interest.</p> <p>Keywords: Preschool teachers, temporary attention center, Preschool institutions</p>
<i>Revised:</i> 02.07.2023	
<i>Accepted:</i> 03.07.2023	
<i>Published:</i> 21.07.2023	

*Bu çalışma Ahmet Yesevi Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimler Fakültesi, Eğitim Yönetimi ve Denetimi, dönem projesinden üretilmiştir.

** Yüksek Lisans Öğrencisi/MEB-Öğretmen, Ahmet Yesevi Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimler Fakültesi, Eğitim Yönetimi ve Denetimi, İstanbul-TÜRKİYE, behuvar22342234@gmail.com, ORCID ID: 0009-0005-1816-9351

1. GİRİŞ

Eğitim, kişinin hayatı boyunca kendisi için gerekli olan davranışları kazandığı ve bu davranış gelişimi boyunca sistemin içinde aktif rol aldığı, hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. Okul öncesi dönemi kapsayan bu süreç, yaşamı devam ettirmek için gereksinim duyulan bu davranışları kazandırabilmek için en önemli dönemdir (Özyürek ve Kılınc, 2015). Okul öncesi eğitim; çocuğun doğduğu andan itibaren ilkokula başlamadan önceki dönemi kapsayan çocukların kişilik gelişime ve geleceğine yön veren; fiziki gelişim, bilişsel gelişim, psiko-motor gelişim, dil gelişimi, sosyal duygusal gelişimlerinin en üst noktaya çıkarmaya çalışıldığı eğitim sürecidir (Aysu ve Aral, 2016).

Okul öncesi eğitim dönemi, insan yaşamında diğer dönemlerinin ilk basamağıdır. Bu dönem, aynı zamanda, çocukların kişilik gelişimlerinin ve diğer gelişim alanlarının en hızlı olduğu dönemdir. Okul öncesi eğitim çocuğun topluma uyum sağlaması ve toplumun bir bireyi olması için önemlidir. Bu dönemde eğitim çocuğun kişilik özelliklerine, ihtiyaçlarına, yaşına uygun bir şekilde verilmesi gerekir (Güven ve Azkeskin, 2010).

Okul öncesi eğitimin önemi ülkemizde gündem güne anlaşılsa da hala birçok kişinin okul öncesi kurumların var olması gerekli özellikleri hakkında yeterince bilgilerinin olmadığı söylenebilir. (Solak, 2007). Özellikle son dönemde okul öncesi eğitim kurumları ülkemiz çapında hızla bir şekilde yaygınlaşsa da bu kurumların malzeme ve donanım olarak yeterli düzeyde olmadığı açıktır. (Demiriz, Karadağ ve Ulutaş, 2003), Eğitimde kalitenin yakalanması için eğitim kurumlarının öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak özellikte tasarımlarının yapılmış olması ve düzenlemelerinin yapılmış olması gereklidir. Etkili bir öğrenmenin olması için öğrenme ortamının dikkatli ve itinalı bir şekilde planlanmasıyla oluşur. 2013 yılında değişiklik yapılan ve pek çok yeniliği beraberinde getiren Okul Öncesi Eğitim Programı'nın amacına uygun şekilde planlanması ve uygulanması için öğrenme merkezlerini içermesi gerekmektedir (MEB, 2013).

2013'te güncellemesi yapılan okul öncesi eğitim programı ile öğretmenlere sınıfların tasarımı konusunda yeni bakış açıları kazandırmayı hedeflemiştir. Programda, öğretmenlerin sınıflarında çocukların etkinliklere daha aktif bir şekilde katılımlarını sağlamayı ve topluluk halinde ya da bireysel olarak becerilerini geliştirmeyi ve bilgilerini yapılandırmayı mümkün kılacak öğrenme merkezleri oluşturulması tavsiye edilmektedir (Öncü, 2017).

Çocukların bireysel farklılıkları dikkate alınarak, ilgi, ihtiyaç ve gereksinimleri doğrultusunda merkezlerin düzenlenmesi öğretimin kalitesini artırır. Gerekli zamanda ve durumda sınıf ortamında seçilen temalara uygun belirli bir süre için geçici ilgi merkezleri oluşturulabilir. Oluşturulan bu merkezlerde, araç gereçlerde yapılan değişiklikler çocukların dikkatini çekerek, anlatımı kalıcı hale getirir. Örneğin "Kâğıdın Oluşumu" konulu etkinlik yapılırken; sınıfa kâğıt çeşitleri ve kâğıttan yapılmış olan değişik malzemeler getirilerek geçici ilgi merkezi oluşturulabilir. Bu merkez, çocukların ilgisi doğrultusunda iki veya üç gün, gerektiği durumlarda bir haftaya kadar sınıfta bulunabilir. Çocukların, sınıfın farklı alanlarının kullanması, değişik materyallerle karşılaşması, ilgi ve yeteneklerini keşfetmesi aynı zamanda gelişim alanlarının tümünün desteklenmesi açısından önemlidir. Öğrenme merkezleri çocuklara, deneme,

uygulama, keşfetme, ,öğrenme, kritik düşünme becerileri kullanma, yaratıcılık, paylaşma becerisi, bağımsız öğrenme, problem çözmeye becerisi kazandırır (MEGEP,2016).

Öğretmenlerin geçerli olan okul öncesi eğitim programına göre oluşturdukları geçici ilgi merkezlerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda durumlarının incelenmesi araştırmanın problemini teşkil etmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı okul öncesi eğitim kurumlarında bulunan geçici ilgi merkezlerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda durumlarını incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki soruların cevapları aranmıştır:

1. Geçici ilgi merkezleri sınıflarda nasıl oluşturulmaktadır?
2. Geçici ilgi merkezlerinin sınıflarda kullanımını nasıldır?
3. Sınıflarda oluşturulan geçici ilgi merkezleri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Önemi

Okul öncesi eğitimi kurumunun, öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılar özellikle tasarlanmış olması önemlidir. İyi organize edilmiş eğitim ortamları öğrencilerin etkin öğrenmelerini destekler nitelikte olur ve yaratıcı problem çözmeye yeteneklerini geliştirir. Dikkatli ve itinalı planlaması yapılmış eğitim ortamları, eğitim programının istenilen hedefe ulaşmasında önem taşır. Bir eğitim programının gayerine uygun olarak planlanabilmesi ve uygulanabilmesi için eğitim ortamındaki öğrenme merkezlerinin düzgün bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir (MEB,2013).

Milli Eğitim Bakanlığı 2023 yılında üç yaşta okullaşma oranını yüzde on altıdan yüzde elliye, dört yaşta okullaşma oranını yüzde otuz sekizden yüzde yetmiş ve beş yaşta okullaşma oranını ise yüzde doksan dokuzdan yüzde yüze ulaştırmayı hedeflemektedir. Bu çalışma, okul öncesi eğitimin günden güne yaygınlaşması ve okul öncesi eğitimin, ilköğretim için ön basamak olduğundan okul öncesi eğitimin kalitesinin yükseltilmesi açısından önemlidir.

2. YÖNTEM

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalar; doküman analizi, görüşme gibi veri elde etme yöntemlerinin tercih edildiği, olayların ve algıların doğal ortamında, gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konulması için bir sürecin izlendiği araştırmalardır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Betimsel tarama modeli geniş gruplar üzerinde yürütölen, gruptaki bireylerin bir olgu ve olayla ilgili görüşlerinin, tutumlarının alındığı, olgu ve olayların betimlenmeye çalışıldığı araştırmalardır (Karakaya, 2012:59). Bu araştırma yöntemi nesnelere, toplumların, kurumların yapısını ve olayların işleyişini tanımlamak amacıyla kullanılır (Cohen, Manion & Morrison, 2007).

2.1. Araştırma Grubu

Çalışma grubu 2022-2023 Eğitim Öğretim yılı İstanbul'un ili Büyükçekmece ilçesindeki ilköğretim bünyesindeki on beş anasınıfında ve on altı bağımsız anaokullarında görev yapan yüz kırk iki öğretmenden oluşmaktadır.

Tablo 1. *Çalışma Grubundaki Öğretmenlere İlişkin Bilgiler*

Öğretmenlere İlişkin bilgiler		N
Çalıştığı kurum	Bağımsız Anaokulu	105
	İlköğretim Okulu Bünyesinde Anasınıfı	37
Öğretmenlikteki meslek yılı	1-5 yıl	30
	6-10 yıl	16
	11-15 yıl	49
	16-20 yıl	27
	21 ve üstü	20
Cinsiyet	Kadın	140
	Erkek	2
Yaş grubu	3 yaş	6
	5 yaş	30
	5 yaş	106
Öğrenim durumu	Ön lisans	6
	Lisans	125
	Yüksek lisans	11

Çalışma grubunda var olan öğretmenlere ait bilgiler Tablo 1' verilmiştir. Bu öğretmenlerden 37 tanesi ilköğretim bünyesindeki anasınıflarında 105 tanesi bağımsız anaokullarında görev yapmaktadır. Çalışma grubundaki öğretmenlerden 30 tanesinin mesleki yılı 1-5 arasında, 16 tanesinin mesleki yılı 6-10 arasında, 49 tanesinin mesleki yılı 11-15 arasında, 27 tanesinin mesleki yılı 16-20 arasında, 20 tanesinin mesleki yılı 21 ve üstüdür. Çalışma grubundaki öğretmenlerin 140 tanesi kadın 2 tanesi erkektir. Öğretmenlerden 6 tanesi 3 yaş grubunu, 30 tanesi 4 yaş grubunu, 106 tanesi 5 yaş grubunu okutmaktadır. Öğretmenlerden 6 tanesi ön lisans, 125 tanesi lisans, 11 tanesi yüksek lisans mezunudur.

2.2. Veri Toplama Araçları

Veriler, belirli bir konuya ilişkin gerçeklerin sembolik ifadeleri olarak ifade edilen, işlenmemiş kanıtlardır. Bir bilimsel araştırmada elde edilen veriler araştırmanın amacını ortaya koymak için gerekli olan kanıtlardır. Bu kanıtların ne olacağı ve hangi veri toplama araçlarından elde edileceği araştırma planında belirlenir (Balci, 2006).

Görüşme tekniği, nitel yöntem kullanılarak yapılan araştırmalar içinde yer alan veri toplama tekniklerinden birisidir. Görüşme tekniği, araştırmada yer alan bireylerin belli bir konu üzerine duygu ve düşüncelerini ifade ettikleri, bireylerin iç dünyalarına girerek çalışmaya dair bakış açılarını anlamlandırmaya çalıştıkları tekniktir. Görüşme tekniği aracılığıyla bireylerin tutumlarını, düşüncelerini, zihinsel algılarını ve tepkilerini gözlem sırasında kayıt altına alınamayacak bilgilere ulaşmayı hedefler. Görüşme teknikleri; yapılandırılmış görüşme, yarı

yapılandırılmış görüşme, yapılandırılmamış görüşme ve odak grup görüşmesi şeklinde sınıflandırmak mümkündür (Yıldırım ve Şimşek, 2008:120; Sönmez ve G. Alacapınar, 2011:108).

Çalışılan öğretmen grubuyla yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Veriler elde etmek için araştırmacı tarafından yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış, alan uzmanı tarafından kontrol edilmiş ve gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra araştırmada kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından on dört soruluk yapılandırılmış görüşme formunun ilk beş sorusu öğretmenler hakkındaki bilgilere ulaşmak için diğer dokuz soru ise araştırma verileri elde etmek için hazırlanmıştır.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın yapılması için yasal izinler il Milli Eğitim Müdürlüğünden ve araştırmayı yapan kişi tarafından okul müdürlerinden de araştırma izni alınmıştır. Görüşmelerin büyük kısmı öğretmenlerle çalıştıkları kurumlarda yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Çalıştığı kurumda görüşülemeyen öğrenmelerle ise diğer iletişim araçları ile görüşmeler yapılmıştır. Öğretmenlere görüşme formu hakkında ön bilgi verilmiş olup, görüşmeler öngörülen süre olan yirmi ile otuz dakika arasında tamamlanmıştır. Yapılan görüşmelerde gerektiğinde yapılandırılmış görüşme formu üzerine notlar alınmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz yönteminde veriler, önceden tespit edilmiş temalara göre özetleme yapılarak yorumlanır (Yıldırım & Şimşek, 2008; Çalık & Sözbilir, 2014; Polat & Ay, 2016). Toplanan verileri daha iyi yansıtmak için doğrudan alıntılar sıklıkla yapılır. Bu analiz yönteminde amaç, toplanan verileri düzenlemek, yorumlamak ve okuyucuya ulaştırmaktır. Toplanan veriler, sistematik olarak ve açıkça betimlenir (Yıldırım & Şimşek, 2008).

3. BULGULAR

Çalışma grubundaki 142 öğretmen ile görüşme yapılmıştır. Geçici ilgi merkezleri ile ilgili öğretmenlere 9 soru sorulmuş, öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgulara göre durum ve oluşturulan merkezler temaları oluşturulmuştur. Bu temalar sonrasında kendi içinde kategorilere ayrılmışlardır. Durum temasında 7 kategori bulunmaktadır, öğretmen görüşleri Tablo 2’de yer almaktadır. Oluşturulan Merkezler temasında 45 kategori bulunmaktadır, öğretmen görüşleri Tablo 3’te yer almaktadır.

3.1.Öğretmenlerle Yapılan Görüşmelere İlişkin Bulgular

3.1.1.Durum Teması

Durum temasında 8 kategori yer almaktadır. Yeterli/yetersiz alan (142 kişi), malzeme temini (142 kişi), yardımlaşma (142 kişi), oluşturulma süresi (142 kişi), görsel/aktif kullanım (142 kişi), katılım (142 kişi), süre (142 kişi), kıyaslama (142 kişi) şeklindedir.

Tablo 2. Durum Teması ve Örnek Öğretmen Görüşleri

Temalar	Kategoriler	Görüş Sayısı (N)	Örnek Görüşler
Durum	Yeterli/ Yetersiz alan	142	“Geçici ilgi merkezi oluşturmak için yeterli alana sahibim.” (G5) “Geçici ilgi merkezi oluşturmak için az bir alan sahibim.” (G10)
	Malzeme Temini	142	“Malzemeleri okul idaresi temin ediyor.” (G100) “Malzemeleri kendim temin ediyorum.” (G103) “Malzemeleri veliler temin ediyor.” (G118)
	Yardımlaşma	142	“Geçici ilgi merkezlerini kendim hazırlıyorum.” (G30) “Geçici ilgi merkezlerini aynı sınıflı paylaştığım arkadaşım ile hazırlıyorum.” (G35)
	Oluşturulma süresi	142	“Geçici ilgi merkezini 0-2 saat aralığında hazırlıyorum.” (G125) “Geçici ilgi merkezini 2 saat ve üstü zamanda hazırlıyorum.” (G73)
Durum	Katılım	142	“Öğrenciler geçici ilgi merkezlerine bireysel olarak katılım sağlıyorlar” (G70) “Öğrenciler geçici ilgi merkezine grup olarak katılım sağlıyorlar (G11)
	Süre	142	“Geçici ilgi merkezi sınıfta 1-2 gün arası kalıyor” (G80) “Geçici ilgi merkezi sınıfta 3-5 gün arası kalıyor” (G142) “Geçici ilgi merkezi sınıfta 6 gün daha fazlası kalıyor” (G61)
	Kıyaslama	142	“Öğrencilerin ilgisini daha çok öğrenme merkezleri çekiyor” (G65) “Öğrencilerin ilgisini daha çok geçici ilgi merkezleri çekiyor” (G83) “Öğrencilerin ilgisini hem öğrenme merkezleri hem de geçici ilgi merkezleri çekiyor.” (G39)

3.1.2.Oluşturulan Merkezler Teması

Oluşturulan merkezler temasında 45 kategori yer almaktadır. Yaşlılar Haftası (86 kişi), Trafik ve İlk Yardım Haftası (75 kişi), Çocuk Hakları (76 kişi), Engelliler Haftası (77 kişi), İtfaiyeciler (43 kişi), Geri Dönüşüm (86 kişi), Kızılay Haftası (102 kişi), Polis Haftası (47 kişi), Yerli Malı Haftası (109 kişi), Sağlığımız (76 kişi), Hayvanları Koruma Günü (92 kişi), Bölgelerimiz (37 kişi), Renkler (93 kişi), Mevsimler (103 kişi), Meslekler (93 kişi), Gezegenler (88 kişi), Çiftlik Hayvanları (51 kişi), Kelebeğin Oluşumu (42 kişi), Çanakkale Zaferi (1 kişi), İstiklal Marşı'nın Kabulü (1 kişi), Bilim ve Teknoloji Haftası (1 kişi), Dünya Su Günü (1 kişi), Türk Kültürü Haftası (1 kişi), Canlılar (1 kişi), Haftanın Günleri (1 kişi), Şekiller (1 kişi), Rakamlar (1 kişi), Duygular (1 kişi), Değerler Eğitimi (1 kişi), Doğamız (1 kişi), Besinler (2 kişi), Milli Bayramlar (5 kişi), Dini Bayramlar (3 kişi), Müzeler (1 kişi), Vücudumuz (1 kişi), Orman Haftası (5 kişi), Kitap Haftası (1 kişi), Otizm Farkındalık Günü (1 kişi), Sayılar (1 kişi), Tiyatrolar Günü (1 kişi), Yeşilay Haftası (4 kişi), Hava

Olayları (2 kişi), Ünlü Ressamlar (1 kişi), Gece Gündüz (1 kişi), İletişim Araçları (1 kişi) şeklindedir.

Tablo 3. *Oluşturulan Merkezler Teması ve Örnek Öğretmen Görüşleri*

Temalar	Kategoriler	Görüş Sayısı	Örnek Görüşler
Oluşturulan Merkezler	Yaşlılar Haftası	86	"Yaşlılar Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G134)
	Trafik ve İlk Yardım	75	"Trafik ve İlk Yardım Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G109)
	Çocuk Hakları	76	"Çocuk Hakları konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G50)
	Engelliler Haftası	77	"Engelliler Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G15)
	İtfaiyeciler	43	"İtfaiyeciler konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G27)
	Geri Dönüşüm	86	"Geri dönüşüm konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G88)
	Kızılay Haftası	102	"Kızılay Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G20)
	Polis Haftası	47	"Polis Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G114)
	Yerli Malı Haftası	109	"Yerli Malı Haftası geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G122)
	Sağlığımız	76	"Sağlığımız konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G45)
	Hayvanları Koruma Günü	92	"Hayvanları Koruma Günü konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G96)
	Bölgelerimiz	37	"Bölgelerimiz konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G2)
	Meslekler	93	"Meslekler konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G76)
	Mevsimler	103	"Mevsimler konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G23)
	Renkler	93	"Renkler konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G54)
	Gezegenler	88	"Gezegenler konulu geçici ilgi merkezini oluşturuyorum." (G41)
	Çiftlik Hayvanları	51	"Çiftlik Hayvanları konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G18)
	Kelebeğin Oluşumu	42	"Kelebeğin oluşumu konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G137)
	Çanakkale Zaferi	1	"Çanakkale Zaferi konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G95)
	İstiklal Marşı'nın	1	"İstiklal Marşı'nın Kabulü konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G95)
Bilim ve Teknoloji	1	"Bilim ve Teknoloji Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G41)	

Oluşturulan Merkezler	Dünya Su günü	1	"Dünya Su Günü konulu geçici ilgi merkezini oluşturuyorum." (G41)
	Türk Kültürü Haftası	1	"Türk Kültürü Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G41)
	Canlılar	1	"Canlılar konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G26)
	Haftanın Günleri	1	"Haftanın Günleri konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G26)
	Şekiller	1	"Şekiller konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G26)
	Rakamlar	1	"Rakamlar konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G26)
	Duygular	1	"Duygular konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G26)
	Değerler Eğitimi	1	"Değerler Eğitimi konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G108)
	Doğamız	1	"Doğamız konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G107)
	Besinler	2	"Besinler konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G119)
	Milli Bayramlar	5	"Milli Bayramlar konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G106)
	Dini Bayramlar	3	"Dini Bayramlar konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G29)
	Müzeler	1	"Müzeler konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G29)
	Vücudumuz	1	"Vücudumuz konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G29)
	Orman Haftası	5	"Orman Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G112)
	Kitap Haftası	1	"Kitap Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G71)
	Otizm Farkındalık	1	"Otizm Farkındalık Günü konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G27)
	Sayılar	1	"Sayılar konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G131)
	Tiyatrolar Günü	1	"Tiyatrolar Günü konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G113)
	Yeşilay Haftası	4	"Yeşilay Haftası konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G132)
	Hava Olayları	2	"Hava Olayları konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G118)
	Ünlü Ressamlar	1	"Ünlü Ressamlar konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G112)
	Gece Gündüz	1	"Gece Gündüz konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G112)
	İletişim Araçları	1	"İletişim Araçları konulu geçici ilgi merkezi oluşturuyorum." (G114)

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1 Sonuç

Bu araştırmada; MEB Okul Öncesi Eğitimi programında var olan geçici ilgi merkezlerine yönelik öğretmen görüşleri incelenmiş ve geçici ilgi merkezlerinin durumları ve oluşturulan geçici ilgi merkezleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Yapılan araştırma sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunu; sınıf fiziksel alanı az olan, geçici ilgi merkezini sıfır ile iki saat içinde oluşturan ve malzeme teminini kendileri yapan katılımcılar oluşturmaktadır. Sınıfların bazılarında fiziksel alan yetersizliğinden dolayı yıl içinde oluşturulan geçici ilgi merkezlerinin sayısının az olduğu saptanmıştır. Fiziksel alan yeterli bulunan sınıflarda geçici ilgi merkezi oluşturulma sayısı daha fazladır. Geçici ilgi merkezleri üç ile beş günlük zaman aralığında sınıfta kalırken öğretmenler geçici ilgi merkezlerini grup katılımına uygun olarak hem öğrencilerin aktif katılımını hem de görsel açıdan farkındalık yaratacak şekilde hazırlamaktadırlar. Geçici ilgi merkezlerinden yıl içinde en fazla Kızılay konulu geçici ilgi merkezi, yerli malı konulu geçici ilgi merkezi ve mevsimler konulu geçici ilgi merkezleri ön plana çıkmaktadır.

Sonuç olarak; öğretmenlerin fiziksel alan yetersizliği ve malzeme temini konularında sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Sazlı,(2019)'nın yaptığı öğrenme merkezleri ile ilgili çalışmasında öğrenme merkezlerini oluştururken öğretmenlerin büyük bölümü alan yetersizliği ve malzeme temini konusunda zorluk yaşadığını ifade ettiğinden dolayı araştırmaların sonuçları benzerlik teşkil etmektedir.

Araştırmaya dâhil edilen okul öncesi eğitim kurumlarının tamamında geçici ilgi merkezleri oluşturulduğu gözlemlenmiştir. Gözlemlenen okul öncesi eğitim kurumlarında kırk beş tane farklı geçici ilgi merkezi oluşturulduğu tespit edilmiştir. Özyürek, A. ve Kılınc, N. (2015) 'ın öğrenme merkezleri ile ilgili yaptıkları araştırmada gözlemledikleri sınıflarda geçici ilgi merkezleri oluşturan az sayıda öğretmenin bulunduğunu tespit etmişler. Araştırmada sınıflarda oluşturulan geçici ilgi merkezleri sayısı bakımından ulaşılan sonuçlar arasında farklılıklar gözlemlenmiştir.

4.2. Tartışma

Bu çalışmada, okul öncesi eğitim kurumlarında bulunan geçici ilgi merkezlerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda durumlarının incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. Durum teması ve oluşturulan merkezler temalarındaki sorulara verilen cevaplar temel alınarak tartışılmıştır.

Geçici ilgi merkezleri ile ilgili yapılan araştırmadaki katılımcıların büyük bir kısmının sınıf kullanım alanlarının az olmasından dolayı yıl içinde oluşturdukları geçici ilgi merkezleri az sayıdadır. Erken çocukluk eğitiminde amaç, küçük yaşta çocukların sağlıklı ve uygun bir şekilde gelişmesini desteklemektir (NAEYC, 2009). Öğretmenlerin çocukların gelişimleri açısından az alana sahip olmalarına rağmen öğrenme merkezlerini ergonomik kullanıma uygun olarak tasarlayıp geçici ilgi merkezlerine sınıflarında yer açmaları gerekir. Okul öncesi eğitimin kaliteli bir yapıya sahip olması için öğrenme ortamı, çok yönlü ve önemli bir bileşendir. Öğrenme ortamında fiziki alanın düzenlenmesinin, donanımının ve program planlanmasının yanı sıra

öğretmenler çocukların büyüme ve gelişimlerini de desteklemelidir (Bredekamp, 2011; Gordon & Browne, 2010). Geçici ilgi merkezleri çocuklarda kazanımların kalıcılığını arttırabilmek için önemlidir. Kazanım ve göstergeler ile değişik eğitim süreçleri meydana getirerek çocukları desteklemek ve buldukları gelişim aşamasından varabilecekleri en üst aşamaya taşımak okul öncesi programının amacıdır. Çocukların değişik merkezlere yönlendirmek onların çeşitli deneyimler yaşayıp değişik kazanımlara ulaşabilmesi için önemlidir (MEB,2013).

Geçici ilgi merkezlerinin oluşturulmasında malzeme çeşitliliği kazanımların kalıcılığının arttırılmasında ön plana çıkmaktadır. Geçici ilgi merkezleriyle ilgili yapılan araştırmada; elli sekiz öğretmenin malzeme teminini okul idaresi, altmış beş öğretmenin malzeme teminini öğretmenlerin kendilerinin, on dokuz öğretmenin ise malzeme teminini velilerin sağladığı tespit edilmiştir. Bu verilere göre okul idarelerinin malzeme temini konusunda öğretmenlerin isteklerini dikkate almamaları ve özellikle velilerden malzeme isteme durumunun minimum düzeye indirgenememesi; velilerin ve öğretmenlerin zihin dünyasında okul yönetimiyle alakalı olumsuz algılar oluşmasına sebebiyet verebilir.

Geçici ilgi merkezleri konusuyla ilgili yapılan araştırmalar alanyazın da kısıtlı olduğundan dolayı, bu araştırmanın ileride bu konu ile ilgili çalışma yapacaklara yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

4.3. Öneriler

Bu bölümünde araştırmada elde edilen sonuçlar ışığında; ileride geçici ilgi merkezleri ile ilgili yapılacak olan başka çalışmalara yol göstermesi düşüncesiyle önerilere yer verilmiştir.

4.3.1 Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- İstanbul ili Büyükçekmece ilçesinde yapılan bu çalışma tek ilçeyle sınırlı kalmayıp başka ilçelerde araştırmaya dahil edilip araştırma grubu genişletilebilir.
- Araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okul öncesi eğitim bağımsız anaokullarında ve ilköğretim bünyesinde bulunan anasınıflarında yapılmıştır. Araştırmaya özel okullarda katılıp araştırma grubu genişletilebilir.

4.3.2 Öğretmenlere Yönelik Öneriler

- Öğretmenlerle gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde, özellikle mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin için geçici ilgi merkezlerinin önemi ve oluşturulması ile ilgili hizmet içi eğitim kurslarına katılım sağlamaları veya mesleğinde belli bir tecrübeye ulaşmış öğretmen arkadaşlarından tavsiyeler almaları öneri olarak sunulabilir.
- Aynı zaman aralığını paylaşan sınıfların birbirini ziyaret ederek aynı konu ile ilgili hazırlanan geçici ilgi merkezleri görmek amacıyla sınıf ziyaretleri yapılabilir.
- Fiziki olarak küçük olan sınıflarda öğrenme merkezleri ergonomik olarak tasarlanmalı ve gerektiğinde geçici ilgi merkezlerinin oluşturulması için yeterli alanlar yaratılmalıdır.

4.3.3 Okul Yönetimlerine Yönelik Öneriler

- Okul yónetimleri óđretmenlerin geçici ilgi merkezi oluşturması için yeterli malzeme desteğinde bulunmaladırlar.

5. KAYNAKÇA

Aysu, B. ve Aral, N. (2016). Okul óncesi óđretmenlerinin óđrenme merkezleri hakkındaki góruř ve uygulamalarının incelenmesi. *Kastamonu Education Journal*, 24(5), 2561-2574. URL: <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/309482.>, Son Erişim Tarihi: 11 Nisan 2023.

Balcı, A. (2006). *Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yóntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem Akademi, 6. baskı.

Bredenkamp, S. (2011). *Effective practice in early childhood education: Building a foundation*. Boston: Pearson

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research Methods In Education*. New York: Routledge.

alık, M. & Sözbilir, M. (2014). İçerik Analizinin Parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 174(39), 33- 38. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2014.3412>.

Demiriz, S., Karadağ, A. ve Ulutaş. İ. (2003). *Okul óncesi eğitim kurumlarında eğitim ortamı ve donanım*. Ankara: Anı Yayıncılık

Gordon, A. M., & Browne, K. W. (2010). *Beginnings & Beyond: Foundations in early childhood education* (8. baskı.). Belmont, CA: Wadsworth, Cengage Learning.

Güven, G. ve Azkeskin, E. K, (2010), *Erken ocukluk Eğitimi ve Okul Óncesi Eğitim*, İ. Diken, (Editör), *Erken ocukluk Eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi Yayın Evi.

İsmailoğlu, S. ve Yılmaz, H. (2019). Okul óncesi eğitim kurumlarında sınıf: Çocukların gözünden değerlendirme. *International Journal of Social Science*, 74(2019), 387-400. doi.org/10.9761/JASSS7871.

Karakaya, İ. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. A. Tanrıgen (Edt.) *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı.

MEB. (2013). *Okul Óncesi Eğitim Programı*. URL: <https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf>, Son erişim Tarihi:16 Nisan 2023.

MEGEP, (2016). *Okul Óncesi Eğitim Programı*. URL: http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Okul%20C3%96ncesi%20E%4%9Fitim%20Program%C4%B1.pdf, Son Erişim Tarihi:28 Nisan 2023.

NAEYC-National Association for the Education of Young Children (2009). *Developmentally appropriate practice in early childhood programs serving children from birth through age 8. A position statement of the National Association for the Education of Young Children.*

URL:<https://www.naeyc.org/files/naeyc/file/positions/position%20statement%20Web.pdf>,
Son Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2023.

Öncü, E. Ç. (2017). Okul öncesi çocuklarının sınıflarında yapılandıkları öğrenme merkezlerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(2), 733-746. URL: <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/304923>., Son Erişim Tarihi: 29 Nisan 2023.

Polat, S. & Ay, O. (2016). Meta-sentez: Kavramsal bir çözümleme. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 4(2), 52-64.

Özyürek, A. ve Kılınc, N. (2015). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğrenme merkezlerinin çocukların serbest oyun davranışları üzerine etkisi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*,5(2),125-138. URL: joiss.karabuk.edu.tr/Makaleler/1382112771_1%20Arzu%20%C3%96zy%C3%BCrek.pdf., Son Erişim Tarihi: 20 Nisan 2023.

Sazlı,(2019). Anasınıfı Ve Bağımsız Anaokullarında Bulunan Öğrenme Merkezlerinin Öğretmen Görüşlerine Ve Gözleme Dayalı Olarak İncelenmesi. URL: <https://www.proquest.com/openview/2b3709ad32a2555a153f0d398631c0dc/1?pq-origsite=gscholar&cbl=44156> Son erişim Tarihi:30 Nisan 2023.

Solak, N. (2007). Adana İl Merkezinde Bulunan Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Kalitenin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya. URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/399517> ., Son Erişim Tarihi: 16 Nisan 2023.

Sönmez, V., & G. Alacapınar, F. (2011). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

6. EXTENDED ABSTRACT

Well-educated population is very important for the economic and social development of countries. For this reason, societies make special efforts to ensure that children and adults benefit from educational opportunities. It should be aimed to prepare children for primary education in early childhood, to support their education and upbringing at home, and to eliminate social inequalities early. Pre-school education covers the period between the ages of 0-6, from the day the child is born to the time the child starts primary school. Preschool education has an important place in the lives of children; It is the process of development and education in which physical, cognitive, social-emotional and language developments are completed to a large extent. Education given without knowing the individual characteristics of children can initiate a process that will negatively affect the child's life. Well-prepared education programs for the pre-school period affect children positively.

Learning centers are used while implementing education programs in pre-school institutions. The greater the number of learning centers, the more permanent the learning. Teachers create temporary interest centers as well as learning centers for short periods of time in accordance with the preferred themes when and where they need it. For example, if there is a Red Crescent week on certain days and weeks, a temporary center of interest can be created with materials related to Kızılay. The centers created for a short time can take place in the classroom for one to three days, sometimes for a week, depending on the interest of the students.

This study was carried out to determine the status of temporary interest centers created in kindergartens and independent kindergartens within primary education and to determine the temporary interest centers created by teachers. The study group of this qualitative study consists of one hundred and forty-two teachers working in fifteen kindergartens and sixteen independent kindergartens within the state primary education affiliated to the Ministry of National Education. A structured interview form was used to obtain the data. The descriptive survey model was used while collecting the data related to the research, and the descriptive analysis method was used when analyzing the data. Status and created centers themes were created and these themes were divided into categories.

According to the results of the research, the majority of the participants; Participants who have little physical space in the classroom, create the temporary center of interest within zero to two hours, and supply the materials themselves. Due to the lack of physical space in some of the classrooms, the number of temporary interest centers created during the year was found to be low. The number of temporary attention centers is higher in classrooms with physical space sufficiency. While the temporary attention centers stay in the classroom for three to five days, the teachers prepare the temporary interest centers in accordance with the group participation in a way that will create both the active participation of the students and visual awareness. Temporary interest centers with the theme of Kızılay, temporary interest centers with the theme of domestic goods and temporary interest centers with the theme of seasons come to the fore.

Considering the results of the research; Although the teachers had problems in terms of lack of physical space and supply of materials, it was seen that they created temporary centers of interest.

In the research on temporary centers of interest; It was determined that the school administration provided the material for 58 teachers, the teachers themselves provided the materials for 65 teachers, and the parents provided the material for 19 teachers. According to these data, school administrations do not take into account the requests of teachers about the supply of materials and especially the situation of asking for materials from parents cannot be reduced to a minimum; It can cause negative perceptions about school management in the minds of parents and teachers.

As a result of the interviews with the teachers, it can be suggested that especially for the new teachers to participate in in-service training courses on the importance and creation of temporary centers of interest or to get advice from their teacher friends who have reached a certain level of experience in their profession. Class visits can be made in order to see temporary centers of interest prepared on the same subject by visiting each other in the same time slot. In physically small classrooms, learning centers should be designed ergonomically and sufficient spaces should be created for the creation of temporary centers of interest when necessary.